

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8119 DEP

0032 OSLO

Deres ref./deres dato:
/

Vår ref.:
2019/3020-2/LIVHEL

Arkivkode: Dato:
A10 05.11.2019

Høringssvar - Endringer i barnehageloven, barnehagemiljø

Del 1 Barnehagemiljø

Generelle innspill til del 1:

Rælingen kommune mener regelverket som foreslås allerede i stor grad er ivaretatt i lov og forskrifter. Likevel støtter vi å samle bestemmelsene om psykososialt barnehagemiljø i loven. Det er ikke noe nytt at barnehagene både skal forebygge og aktivt håndtere krenkelser som mobbing m.m. Dagens bestemmelser i rammeplanen stiller krav til dette arbeidet: *«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.»* Her ligger det både en aktivitetsplikt og et forebyggende perspektiv.

Upresise ord og begreper:

Vi oppfatter ordlyden i de foreslåtte lovendringene som utydelig og mener dette kan bidra til misforståelser, uklarheter, og unødvendige uenigheter mellom foreldre og ansatte. En konsekvens av dette er potensielt svært mye merarbeid for barnehagene, for eier, og for barnehagemyndigheten. Eksempler på upresise ord og begreper er: *«Når et barn eller foreldrene sier ifra om at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen så langt det finnes egnede tiltak sørge for at barnet kan ha et trygt og godt barnehagemiljø»*. Her er det risiko for at forståelsen, av hva som er *egnede tiltak* og hva som er *så langt det finnes*, er ulik hos foreldre og hos barnehagen.

Hva er krenkelser? Hvor går grensen mellom krenkelse og samspill som bidrar til utvikling av barns selvstendighet og sosiale ferdigheter. Det er viktig at barn blir robuste og utvikler ferdigheter som gjør at de kan takle ulike mennesker og navigere i det sosiale landskapet. Er det en fare for at vi ved feiltolkning griper inn for mye, veileder for mye, og forstyrrer barnas utvikling gjennom samspill med andre, i for stor grad?

Særlige innspill til del 1:

Ny § 21 Aktivitetsplikt for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

- *«Når et barn eller foreldrene sier ifra om at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen så langt det finnes egnede tiltak sørge for at barnet*

kan ha et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når barnehagens undersøkelser viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.»

- Her bør det komme frem at vurdering av hva som er egnede tiltak må henge sammen med faglige vurderinger.
- Trygge og gode barnehagemiljøer for alle barn skapes i et sosialt miljø der flere barn, ansatte og hele barnegrupper ofte er involvert. Rælingen kommune mener departementet ikke i tilstrekkelig grad har problematisert og drøftet hvordan barnehagen skal forholde seg til saker der flere barn inngår i mulige aktiviteter for å sikre et enkeltbarn et trygt og godt barnehagemiljø, utover å påpeke at tiltak ikke skal innebære tvang eller makt. Tiltak for enkeltbarn kan også potensielt komme i konflikt med barnehageloven § 3 om barns rett til medvirkning og hensynet til barns beste. Det vil kunne oppleves som problematisk for barnehagen hvordan de skal håndtere saker der et eller flere konkrete andre barn inngår i aktiviteter som skal bidra til at et annet barn har det trygt og godt. Dette er også forhold som er løftet fram som problematiske i praktiseringen av opplæringslovens 9A og vi mener departementet bør drøfte dette nærmere.
- Hva er nok dokumentasjon? Dette vil variere fra sak til sak ut fra omfang og alvorlighetsgrad. Vi mener likevel det bør kunne presiseres noe mer rundt dette temaet, f.eks. et minstekrav.
- Hvem skal sørge for dokumentasjonen og hvor mye tid skal det ta? Pedagogene har allerede mye som skal forberedes, planlegges og dokumenteres. De observerer og dokumenterer det sosiale samspillet og det psykososiale miljøet. Med foreslått lovtekst oppleves kravene som større og mer konkrete. Dette er vi ikke uenige i, men vi ser det som utfordrende å kunne ivareta kravet med dagens ressurser. Barnehageeier kan gi pedagogene mer tid til planlegging og dokumentasjon, men dette vil ta bort verdifull tid fra barna og kan potensielt skape mindre muligheter for å følge med og følge opp barnehagemiljøet på avdelingen.

Del 2 Andre forslag

Krav om at barnehagens lokaler og utearealer skal ligge samlet:

Rælingen kommune støtter forslaget om krav til at barnehagens lokaler og utearealer skal ligge samlet

Krav til internkontroll i barnehagen

Rælingen kommune støtter kravet om internkontroll i barnehagen. Vi ser dette som et positivt bidrag til kvalitetssikring av barnehagene og et nyttig bidrag til kommunens tilsynsarbeid.

Vi mener imidlertid at den foreslåtte ordlyden er utydelig, for eksempel når det gjelder dokumentasjon «[] i den formen og det omfanget som er nødvendig». Dette mener vi gir for stort rom for tolking.

Regulering av kommunen som barnehagemyndighet

Rælingen kommune støtter ikke forslaget om regulering av kommunen som barnehagemyndighet.

- Rælingen kommune ønsker ikke en lovendring som gjør et inngrep i kommunens beslutningsmyndighet over lokale anliggende. Dersom lovendringen blir gjennomført mister kommunen mulighet til å påvirke hvordan viktige oppgaver på barnehageområdet skal organiseres. Gjennom de legale grenser lovgiver har satt,

skal kommunen i kraft av å være et eget rettssubjekt finne hensiktsmessige måter å organisere oppgaver på.

- Rælingen kommune vil minne om den nye kommuneloven som trådte i kraft høsten 2019, hvor prinsippet om det kommunale selvstyret ble styrket gjennom formålsbestemmelsen § 1, § 6 samt Grunnloven § 49. Vi ønsker også å dra en parallell til forvaltningsloven § 34 som innebærer at statlige klageinstanser i større grad skal legge vekt på hensynet til det kommunale skjønn.
- Likebehandlingsprinsippet er allerede gjeldende utfra eksisterende lover, og vi forholder oss til dette.
- Rælingen kommune mener det er mulig å være ryddig og profesjonell i arbeidet uten at det lovfestes at oppgavene som eier og myndighet skal organiseres uavhengig av hverandre.
- Kommunen vektlegger å være tydelige på å skille mellom når vi utfører eieroppgaver og når det er snakk om myndighetsoppgaver. Vi får tilbakemeldinger fra de berørte om at dette fungerer godt.
- Som barnehagemyndighet er vi tett på de private barnehagene og vet mye om disse. Når vi jobber med f.eks. kompetanseheving som eiere er det lettere å se helhet for barnehagene i Rælingen og på en god måte inkludere de private der det er hensiktsmessig. Det blir en helhet på barnehageområdet som vi potensielt kan miste med forslag til ny regulering.
- Den foreslåtte endringen vil ha relativt store økonomiske konsekvenser for kommunen, da det vil kunne innebære at vi må opprette en ny stilling.

Med hilsen

John Kristoffersen
kommunalsjef

Liv Solveig Hellum-Reppen
rådgiver barnehage og skole

Dette dokumentet er elektronisk godkjent